

Kristendom umuliggør fundamentalisme

Af Jakob Hjørnholm

Vi snakker i de her år meget om fundamentalisme, og det næsten altid som noget, de andre er. Jødedom og Islam er nærmest per definition fundamentalistiske. De har en lang række love, forbud og påbud, som de skal overholde for at kunne kaldes sande jøder og sande muslimer. Deres religiøse skrifter er en faktabog, som man kan slå op i, og tjekke om ens handlinger er korrekte i følge foreskrifterne.

Er det ikke sådan med de kristne? Jo, for nogle enkelte retninger i kristendommen. Herhjemme repræsenteret ved primært Jehovas Vidner, samt forskellige afskygninger af det missionske miljø. Men den grundlæggende tro på, at hvert enkelt ord i bibelen er sand, og at man ud af bibelen kan finde leveregler i enhver situation i livet er ikke så fremherskende.

Og hvorfor er den ikke det? Det er der for mig at se to grunde til:

En, som er indbygget i skriften, og en som er mere historisk betinget. Jesus relativiserer det gammeltestamentlige lovebegreb ved at insistere på, at kærlighedens lov altid er den største. Det gør han blandt andet i diskussionen om, hvorvidt det er tilladt at helbrede på en sabbat. Her siger Loven klokkeklart, at du ikke må foretage dig noget som helst på en sabbat. Det er den dag, hvor Herren hvilede oven på skabelsen, og derfor skal denne dag udelukkende være en dag i

hans navn, hvor man skal hvile. Det gør Jesus op med ved at sige, at kærlighedens lov altid er større end enhver lov i skriften. Hver enkelt lov skal så at sige spejles i kærlighedens lov. Loven siger, at du skal forholde dig i ro og bøn på en sabbat, men kærlighedens lov fordrer, at du skal hjælpe mennesker i nød. Derfor sætter kærlighedens lov sabbatloven ud af kraft. Derfor er det som kristen svært at være fundamentalist, da kristendommen altid er situationsspecifik, og fordrer kærlighedens lovs overholdelse.

Den anden grund er mere jordnær og heller ikke særlig gammel. Gennem århundrederne finder Ny Testamente sin faste form. Dels hvilke skrifter der er med, og dels hvordan teksten er i hvert enkelt skrift. Hvert ord i skriften er principiel sand, og ordlyden er på en eller anden måde indgydt af Gud. I sidste århundrede, hvor arkæologien for alvor vandt frem, fandt man pludselig en masse hengemte afskrifter af bibelen. Her viste det

sig, at der var utallige steder, hvor enten afskriften eller forståelsen af enkelte bibelafsnit var anderledes end den autoriserede bibel. Det relativiserede en bogstavnro bibelforståelse, for hvilken af teksterne var nu den rigtige? Det gav grobund for den historisk kritiske forskning, som siden har sejret i bibelforståelsen, og som gør at vi i dag ikke kan fastholde, at hvert ord i bibelen er sandt, men at det beror på tolkning af de enkelte tekster.